

ನಂದಾದೀಪ

‘ಕನ್ನಡಗರಿಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಪ್ಪುಕೊಂಡು ಬರೆದ ಬರವಣಿಗೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿಯ ಮನ್ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳಿಯಬಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಿಯ ವೈಸ್ತವ್ಯೋ?’ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಕುರಿತು ವೈದ್ಯರು, ‘ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗೇ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತಹ ವೈಸ್ತವ್ಯೋ?’ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಪಂಪನ ಹಾಗೆ ಪಾದೇಶಿಕ ವೈಬಿಧವೆ ಜಗತ್ತಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಹಾನಿವ್ಯಾಷ್ಟ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಮ್ಯಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದರ ವ್ಯಾತಾಸ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಿತ್ವ. ವಸುಧೇಂದ್ರರ ಅಯ್ಯೆ ಅವರ ‘ತೇಜೋ ತುಂಗಭದ್ರಾ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತು ಬಂದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮನಸಾರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಥಾಸಂಕಲನ ‘ರುಧ್ರಪ್ರಯಾಗ’ವನ್ನು ಅನೇಕರು ತುಂಬ ಹೇಗಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಒಂದೆರಡು ಲೋಪಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ‘ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗುರಣಾರ್ಥ ಅಂತರಂಗ... ಓದುಗರಿಗೆ ದಕ್ಷವಂತೆ, ಸುಸಾಂಜ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಓದುಗನಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವೇ ಇಲ್ಲಿದಿರುವುದು ಕಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮುಖ್ಯ ಲೋಪ...’, ‘ದತ್ತಕ ಕೊಂಡ ಗುರಣಾನ ಬಗ್ಗೆ ಆಕಿದ್ದ ಜನೋಡಿಫರ್ನೋ ಬದರೀನಾರಾಯಣನ ಸಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಪೂರೂ ಕರಿಮೆಲಿಗಿಬಿಡುವುದು ಆಕೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಗುರಣಾನ ಬಗೆಗಿನ ಆಕೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಗಳ ‘ಮಂಟಮಾಘಸಿಸ್’ ಆಗಿ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ... ಒಬ್ಬ ಮಾಡ್ಯ ಮುದುಕಿಯ ದ್ವೈಪರವಶರೆಯ ಒಂದು ‘ತ್ರಾನ್ವ’ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ನನಗನ್ನಿಸಿತು...’ ಮುಂತಾದ ಟೀಕೆಗಳು ವಿಮರ್ಶಿಸಿಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದವು. ಆ ಕುರಿತು ವೈದ್ಯರು ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ‘ನನ್ನ ಬರಹಗಳು ಚರ್ಚೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರು ವೈಸ್ತವ್ಯ ಒಂದು ಸಂತೋಷ’ ಎಂದಿದ್ದರು. ಈ ಕುರಿತು ಅವರು ಹೇಳುವ ರೂಪಕಾನುಭವವಿದು: ‘ಯಾಕೋ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಘಟನೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಿ.ಎ. ಪರಿಕ್ಷೇಯಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಟ್ರಿ ವೇಪರ್ ಬರೆದಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸುಮಾರು 30 ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದ್ದೆ. ನನಗೆ 60 ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೇನೋ ಅಯ್ಯಿತು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಟೋಟ್ಲೋ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಹೆಡರಿಕ್ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.’

‘ಹಳ್ಳಬಂತು ಹಳ್ಳ’ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಗ ಬೆಳಿಯಿತು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಪುರಸ್ಕಾರಗಳ ಕುರಿತು ಅವರ ಭಾವನೆ ವಿವಾದದ್ದು: ‘ತು ಇಡೀ ವರುಷ ನಾಲ್ಕಾರು ಮುನ್ಸುಡಿ ಬೆಂಸುಡಿಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಯಿತು. ಉಲ್ಲಿಂದಂತೆ ಮುಖುಗರವೆನ್ನುವರಷ್ಟು ಸತ್ಯಾರಗಳು. ಇನ್ನೇನು ತು ವರುವದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ತು ಹೆಗೆಲೇರಿದ ಭೂತವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೋಸಬುರ ಹೆಗಲಿಗೆ ರವಾನಿಸಿ ಮುಕ್ಕಾದೇನೋ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.’

ಮುಂದೆ ಅವರ ‘ಅಗ್ನಿಕಾಯ್’ ಪ್ರಕಟಿಸಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ‘ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶ’ದವರು ‘ಮೇದಲ ಓದು’ ಮಾಲೀಕಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಕಂಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವರ ಯಾವುದೇ ಕೃತಿ ಬರಲಿ, ಅವನ್ನು ಸ್ವೇಷದ ಕಾಣಿಕೆಯಂದು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ‘ಕಪ್ಪೆ ನಂಗಿದ ಹುಡುಗ’ ಪ್ರಕಟಿಸಾಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾದ ಆಲಸ್ಯ ತನ್ನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯಂಬ ಭರಿ ಅವರಿತ್ತು ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಧವಾ ನಾಂಜಾಂಜಿ ಗೊಡ್ಡಿ’ ಎಂದಿದ್ದರು. ಅನುವಾದಕ್ಕೂ ತೋಡಿಗಿ ಮಾತ್ರಕ್ಷಬೋನ ಕೃತಿಯ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ‘ಕನೆಲ್ಲಾನಿಗೆ ಯಾರು ಬರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ’ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ‘ಇನ್ನೋಂದು ಸಂತೆ’ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಕೃತಿ.

ಮರೆಯಲಾರದ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಅಭಿಪ್ರೇಕ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಆಗ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವೈದ್ಯರು ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಪಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಕಂಡಲ್ಲೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಮಗ ಅದ್ದೇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆತ್ತು ಕುಶಿತು ಕೇಳಿ ಬಿಳಿಕ ಗಟ್ಟಿಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ‘ಸಾಕು ನಿಮ್ಮ ತು ಮಾತು, ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುತ್ತೇಲೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ, ನಿವೇದು ಸಾಧಿಸಿದಿರಿ? ನನ್ನಂತಹ ಹೊಸ ತೆಲಿಮಾರಿಗೆ ಇದೇ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಟು ನೀಡುತ್ತಿರು? ನಿಮಿಂದ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಷಿಕೆಲ್ಲಿ, ತು ಸಿಂಡ್ರೋಮ್ ನಿಮಗಿರಲಿ, ನಮಗೆ ಬೇದ’ ಎಂದು